

Sygn. akt *III C 615/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Smółkiewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Kałużyńska

po rozpoznaniu 17 marca 2017 roku w Ł.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko M. Z.

z udziałem interwenienta ubocznego (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego 2 417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z 15 kwietnia 2016 roku, (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wniosła o zasądzenie od M. Z. 8 401,80 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od 9 września 2014 roku do 31 grudnia 2015 r. oraz wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, wynoszących łącznie 2 237,00 zł.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że pismem z 12 maja 2014 roku pozwanemu została wypowiedziana umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego nr (...) do obiektu położonego w Ł., przy ul. (...), a z uwagi, na nie dopuszczenie pracowników powoda do gazomierza zainstalowanego u pozwanego, powód nie mógł wstrzymać dostawy paliwa gazowego. Powódka w uzasadnieniu wskazała również, że pozwany w wypowiedzeniu umowy został poinformowany o konsekwencjach nielegalnego poboru gazu. W dniu 31 lipca 2014 roku w obecności pozwanego dokonano kontroli poboru gazu przez pracowników powoda, podczas której stwierdzono pobór gazu bez zawartej umowy (pozew - k. 2-4).

Pozew został złożony do Sądu Rejonowego w Sandomierzu i Sąd ten 27 kwietnia 2016 roku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił powództwo w całości i orzekł o kosztach postępowania na kwotę 1 922,00 zł (nakaz zapłaty - k. 26).

Odpis nakazu zapłaty został doręczony dorosłemu domownikowi w miejscu zamieszkania pozwanego 10 maja 2016 roku (potwierdzenie odbioru – k. 30).

W dniu 19 maja 2016 roku w imieniu pozwanego M. Z., jego pełnomocnik W. Ł., wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty w całości. Pozwany podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Sandomierzu i wniósł o przekazanie sprawy do Sądu miejscowo właściwego, którym według twierdzenia pozwanego powinien być Sąd siedziby powoda. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że wbrew twierdzeniu powoda, nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, gdyż pozwany, zgodnie z warunkiem zawieszającym wypowiedzenia, dokonał spłaty zaległej należności w kwocie 348,75 zł, 15 listopada 2013 roku. Pozwany podniósł, że kwota zaległości nie została prawidłowo zaksięgowana na rachunku powoda ze względu na błąd banku (...) S.A. obsługującego transakcję. Powód przywołując pozytywnie rozpatrzoną przez bank reklamację, dowodził zachowanie należytej staranności (sprzeciw od nakazu zapłaty z załącznikami, k. 32-43, data nadania w UP – k. 44).

Sąd Rejonowy w Sandomierzu przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, jako właściwemu dla miejsca zamieszkania pozwanego (postanowienie – k. 45).

W dniu 21 listopada 2016 roku pełnomocnik pozwanego radca prawny H. S., wykonując zobowiązanie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 7 listopada 2016 roku, złożył pismo procesowe, wyjaśniające źródło pełnomocnictwa W. Ł., wskazując ją, zgodnie z art. 87 § 1 kpc, jako osobę sprawującą zarząd majątkiem lub interesami strony, która jest uprawniona do skutecznego wniesienia sprzeciwu od wydanego nakazu zapłaty (pismo wraz z pełnomocnictwami – k. 63-67).

W dniu 13 lutego 2017 roku pozwany uzupełnił swoje stanowisko procesowe o wniosek o przyznanie banku (...) S. A., jako podmiotu, którego działania doprowadziły do uchybienia przez pozwanego terminowi płatności zaległej kwoty 348,75 zł i w konsekwencji wypowiedzenia przez powoda umowy. Pozwany w tym samym piśmie podniósł zarzut dwukrotnego dokonania należnej powodowi zapłaty kwoty 348,75 zł, której brak był przyczyną wypowiedzenia umowy przez powoda, (pismo wraz z załącznikami – k. 69-72).

W dniu 8 marca 2017 roku radca prawny R. F. przedstawił, w imieniu przyzwanego Banku (...) S.A. stosowne pełnomocnictwa. (k. 73-74).

Stanowiska stron nie uległy zmianie do końca procesu (protokół rozprawy - k. 78).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (następca prawny (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., która zgodnie z § 3 ust. 1 Umowy nr (...) była Operatorem systemu dystrybucyjnego), na podstawie umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego nr (...) z dnia 26 listopada 2012 roku, zawartej przez (...) S.A. (sprzedawcą) z siedzibą w W. z M. Z. (odbiorcą), dostarczała gaz ziemny wysokometanowy E do lokalu, położonego w Ł. przy ulicy (...). Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Zgodnie z postanowieniami umowy, rozliczenie paliwa gazowego miało odbywać się w okresach rozliczeniowych, nie dłuższych niż 12 miesięcy (umowa kompleksowa dostarczania paliwa gazowego - k. 11).

W dniu 15 listopada 2013 roku powód za pośrednictwem (...) dokonała przelewu na rzecz sprzedawcy kwoty 348,75 zł, która to kwota na skutek błędnej dyspozycji Banku nie została przekazana na rachunek sprzedawcy /pismo z (...) – k. 38/

W piśmie z dnia 12 maja 2014 roku (...) S. A. (...) Oddział Handlowy w W. poinformował pozwanego o wypowiedzeniu umowy kompleksowego dostarczania paliwa z 14-dniowym okresem wypowiedzenia, liczonym od dnia następnego po dniu doręczenia pisma. Jako powód wypowiedzenia został wskazany brak wpłaty zaległej należności w wysokości 348,75 zł, do której uiszczenia powód wezwał pozwanego we wcześniejszym wezwaniu z dnia 11 listopada 2013 roku. Wypowiadający jako podstawę wypowiedzenia umowy wskazał bliżej niesprecyzowane warunki umowy. Poinformował, że w przypadku poboru paliwa po dacie rozwiązania umowy naliczana będzie opłata karna za nielegalny pobór paliwa gazowego w wysokości trzykrotności ceny określonej w taryfie właściwego operatora. Jednocześnie

powód wskazał, że odwołuje wypowiedzenie pod warunkiem zawieszającym – zapłaty zaległych należności w pełnej wysokości w terminie odpowiadającym okresowi wypowiedzenia umowy (wypowiedzenie – k. 12).

Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanemu 29 maja 2014 roku (potwierdzenie odbioru - k. 13).

Po ustaleniu w (...), że w/w przelew został zrealizowany nieprawidłowo, 8 lipca 2014 roku pozwany ponowił wpłatę 348,75 zł /dowód wpłaty – k. 71/

W dniu 31 lipca 2014 roku powód wystawił dokument nr (...), w którym upoważnił 2 pracowników do kontroli prawidłowości eksploatacji i działania układów pomiarowych oraz rozliczeń zużycia paliw gazowych, a także sprawdzenie dotrzymywania warunków umowy sprzedaży paliwa gazowego (dokument - k. 14).

Tego samego dnia tj. 31 lipca 2014 roku upoważnieni pracownicy dokonali kontroli w lokalu pozwanego w Ł. ul. (...) i stwierdzili, że stan techniczny gazomierza i plomb jest dobry bez cech uszkodzeń i ingerencji. Potwierdzono wskazanie liczydła urządzenia pomiarowego na 00971 m³ i istnienie odbiorników gazu – kuchni gazowej i kotła c.o. + c.w.u o mocy ok. 20 kW. Nie pobrano żadnych opłat. Pozwany nie zgłaszał zastrzeżeń do protokołu, a w treści protokołu, wbrew twierdzeniu powoda zawartym w pozwie, nie widnieje żadna wzmianka o tym, że pozwany pobierał gaz bez podpisanej umowy (protokół kontroli nr (...) – k. 15).

Pismem nr (...)/OW/ (...)/(...)z 25 sierpnia 2014 roku powódka powiadomiła pozwanego o stwierdzeniu nielegalnego poboru gazu na podstawie protokołu z kontroli z dnia 31 lipca 2014 roku. Powód poinformował pozwanego o podstawie prawnej naliczenia opłaty za nielegalny pobór gazu, o możliwości odwołania w terminie 14 dni od otrzymania powiadomienia oraz o konsekwencjach nieuregulowania należności. Do pisma dodano załączniki w postaci noty obciążeniowej (...) na kwotę 8 401,80 zł z 14 dniowym terminem płatności oraz protokół naliczenia należności nr (...)/OW/ (...)/(...)zawierającym wzór obliczeniowy prowadzący do wyliczenia żądanej kwoty oparty na taryfie dla usług dystrybucji paliw gazowych nr (...) (pismo – k. 17, nota obciążeniowa – k. 19, protokół naliczenia – k. 16).

Pismo nr (...)/OW/ (...)/(...)z dnia 25 sierpnia 2014 roku zostało doręczone pozwanemu września 2014 roku (potwierdzenie odbioru - k. 18).

W piśmie z 21 kwietnia 2015 roku powód dokonał ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty naliczonej kwoty 8 401,80 zł z wyznaczonym 14-dniowym terminem płatności. (pismo – k. 20).

Wezwanie zostało doręczone pozwanemu przez awizo, przesyłka została zwrócona powodowi z dniem 12 maja 2015 roku (dowód nadania - k. 21).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Podstawą prawną żądania powoda jest przepis art. 57 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 ze zm.), zgodnie z którym w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może: 1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

Według definicji art. 3 pkt 18 prawa energetycznego nielegalnym poborem paliw lub energii elektrycznej jest pobieranie paliw i energii bez zawarcia umowy, z całkowitym lub częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub przez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy. Skorzystanie przez przedsiębiorstwo energetyczne z możliwości obciążenia opłatą określoną w art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego jest niezależne od winy sprawcy. Niemniej, aby strona powodowa

mogła wystąpić ze skutecznym roszczeniem opartym na ww. przepisie, musi wykazać, że nielegalny pobór miał miejsce (wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 11 lutego 2015 r., III CA 1017/14).

W rozstrzyganej sprawie powódka podnosiła, że pozwany dopuścił się nielegalnego poboru paliwa gazowego, gdyż pobierał je bez zawartej umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego tj. po wypowiedzeniu umowy kompleksowej na dostarczanie paliwa gazowego.

Z dowodów złożonych przez powoda nie wynika, że umowa kompleksowa została skutecznie wypowiedziana. Powódka nie złożyła w toku postępowania ogólnych warunków umowy, będących integralną częścią umowy kompleksowej, dlatego nie jest możliwa ocena, czy z postanowień umowy, wynikała możliwość wypowiedzenia umowy przez sprzedawcę na skutek zaległości odbiorcy w zapłacie i na jakiej podstawie powód przyjął 14-dniowy termin wypowiedzenia umowy i czy w związku z tym wypowiedzenie umowy kompleksowej rzeczywiście nastąpiło. Sąd nie jest natomiast obowiązany do prowadzenia postępowania z urzędu (art. 210 § 1 k.p.c. i 224 § 1 k.p.c.).

Nadto w ocenie Sądu, nawet gdyby przyjąć, że zadłużenie pozwanego na kwotę 348,75 zł było powodem, objętym ogólnymi warunkami umowy, pozwalającym na wypowiedzenie umowy, to pozwany podważył okoliczność istnienia zadłużenia. Pozwany podniósł, że dochował należytej staranności w spełnieniu swojego świadczenia w rozumieniu art. 355 k.c., wpłacając zaległą kwotę 348,75 zł w agencji banku (...) S. A. na rachunek powoda 15 listopada 2013 roku, czyli zachowując 14-dniowy termin płatności, wskazany przez powoda w wezwaniu z dnia 11 listopada 2013 roku. Fakt nieuznania zaległej kwoty w odpowiednim terminie na rachunku sprzedawcy wynikał z błędu banku (...) S. A. Pozwany przystąpił do wyjaśnienia, w toku złożonej 27 czerwca 2014 reklamacji, przyczyn braku wpłaty kwoty 348,75 zł, a więc należy przyjąć, że na skutek otrzymania wypowiedzenia umowy przez powoda. Po otrzymaniu informacji od banku (...) S. A. o nieprawidłowym wykonaniu dyspozycji i potwierdzeniu przekazania w/w kwoty na rachunek powoda w dniu 4 lipca 2014 roku, pozwany z ostrożności, osobnym przekazem, ponowił opłatę 8 lipca 2014 roku w celu uregulowania powstałej bez jego wiedzy i winy zaległości.

Pozwany, dysponując dowodem opłaty kwoty 348,75 zł, miał przekonanie o należywym spełnieniu swojego zobowiązania, a pismo informujące go o stwierdzeniu przez powoda nielegalnego poboru gazu otrzymał dopiero 5 września 2014 roku.

Należy również mieć na względzie, że przepisy Prawa energetycznego pozwalające na nałożenie opłaty za nielegalny pobór paliwa gazowego mają na celu zniechęcenie odbiorców do ingerencji w urządzenia pomiarowe czy pobierania paliw bez umowy, gdyż trudno wówczas jest określić ile faktycznie paliwa zostało zużyte. Przepisy te nie powinny być przepisami, które stanowią swoistą represję dla odbiorcy, który podpisał umowę, wywiązywał się ze swoich obowiązków, ale na skutek niezawinionego błędu księgowego pozostawał w przekonaniu o niezaleganiu z płatnością. Takie korzystanie z przepisu art. 57 Prawa energetycznego jest sprzeczne z gospodarczym przeznaczeniem tego prawa i zasadami współżycia społecznego i nie może korzystać z ochrony (art. 5 kodeksu cywilnego).

Mając na względzie całokształt przedstawionych rozważań, z uwagi na brak stwierdzenia nielegalnego poboru gazu przez pozwanego, Sąd oddalił powództwo, jako bezzasadne i obciążył powoda kosztami procesu.